

RAE HUVIALAKOOLI KUNSTIOSAKOND

KUNSTI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

Kunsti põhiõppe õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö kooli õpperühmades. Õppekava on välja töötatud arvestades iga õppeastme ja kooli võimaluste omapära. Dokument määrab kindlaks õppe-eesmärgid, õppekava põhimõtted, korralduse, astmelise jaotuse, katsed, hindamise põhimõtted ning nõuded õppeetappide ja kooli lõpetamise kohta. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest.

A ÜLDOSA

1. Eesmärgid

Põhiõppe ülesandeks on laste ja noorte loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine ning professionaalseks kunstiõppeks vajalike oskuste andmine. Lisaks eeltoodule on põhiõppe ülesandeks haritud ja loomingulise isiksuse kujundamine, kellel on:

- 1) iseseisev ja loov mõtlemine; analüüsioskus;
- 2) õpimotivatsioon, töökultuur, -harjumused ja -vilumused;
- 3) oskus eesmärgi seada ning püstitatud eesmärkide saavutamiseks aega, vahendeid ja võimalusi kasutada;
- 4) hea meeskonnatööoskus;
- 5) vastutus oma tegevuse tulemuste eest.

2. Õppetöö korraldus

2.1. Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund – 45 min). Õppetöö vormiks võivad veel olla näitus, muuseumi külastus, ekskursioon, töötuba, õuesõpe, kunstilaager, digi- ja distantsõppe erinevad vormid. Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

2.2. Õppetöö toimub järgmistes astmetes:

- a) 1.-4. kursus
- b) lisa-aasta (soovi korral)

2.3. Õppetöö maht võib olla 6-8 tundi nädalas. Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

2.4. Sisseastumiskatsed:

Põhiõppe I kursusele võetakse vastu õpilased vanuses alates 10. eluaastast ja sisseastumiskatsete alusel. Katsete alusel ja vabade kohtade olemasolul on võimalik liituda põhiõppe teise kursusega.

2.5. Lõputöö:

Õppetöö lõpeb neljandal kursusel lõputöö kaitsmisega õpilase poolt valitud teemal ja tehnikas. Lõputöö maht peab olema proportsionaalses seoses läbitud nelja-aastase õppega.

2.6. Õppeainete sisu võib õpilasteni tuua omavahel integreeritult, sealjuures silmas pidades ainekavas esile tõstetud eesmäärke ning taset.

2.7. Hindamise aluseks on Rae Huvialakooli kunstiosakonna õpilaste hindamisjuhend.

B AINEKAVAD

1. Õppetöö ainekavade alusel algab õppeaine tähtsuse ja selles sisalduvate võimaluste selgitamisega. Räägitakse ainest ja kujutamisi viisi alustest. Tutvutakse põhiliste töövahendite, materjalide ja võtetega. Igal etapil lisanduvad uued ülesanded põhimõttel: kergemalt raskemale, lihtsamalt keerulisemale. Juba omandatud teadmisi ja oskusi kasutatakse keerukamate ülesannete lahendamisel.

2. Õppe-eesmärgid:

- 1) visuaalkultuuri- ja kunstialaste väljendusvahendite tundma õppimine;
- 2) loovuse, algatusvõime ja katsetamisjulguse arendamine;
- 3) kujutlusvõime, ruumilis-abstraktse ja kujundliku mõtlemise arendamine;
- 4) analüüsi oskuse ja eneseväljendusoskuse toetamine;
- 5) kultuuriliselt avara silmaringi tekitamine.

I JOONISTAMINE

1. Õppesisu ja seda toetavad teemad.

I õppeaasta

Tutvumine joonistamismaterjalidega. Joonistamiseks sobivad alused ja formaadid. Töövahendid. Joonistamistehnikad ja tövõtted. Meeleolude ja emotsioonide kujutamine joonte abil. Erinevate kunstnike tööde vaatlemine, pildi sisu ja tövõtete analüüsimine. Silma ja käe koostöö, tähelepanu ja vaatlus. Realistlik kujutamine ja joonistamine natuuri järgi. Vormi kujutamine valguse ja varju abil. Natüürmort lihtsatest esemetest. Mälu järgi joonistamine. Esemete ja keskkonna kujutamine. Fantaasiapildid, abstraktsed joonistused.

II õppeaasta

Erinevate võtete õppimine. Joonistuse kompositsioonilise ülesehituse alused. Pildi pinna organiseerimine. Esiplaan ja tagaplaan. Kujund ja taust. Visuaalse kujundi loomine. Natüürmort keerulisematest esemetest. Konstrueerimine, naturist joonistamine. Portree joonistamine (konstrueerimine, modelli järgi). Figuuri kujutamine, visandid ja krokiid. Mälu järgi joonistamine. Joonte rütm, tekstuur, faktuur.

III õppeaasta

Figuuri konstrueerimine, proportsioonid, anatoomia. Valguse, ruumi ja vormi kujutamine. Joonistusliku terviku saavutamine, ruumilisuse loomine varjude abil. Emotsionaalsed isikupärased lahendused. Sangviini ja sõejoonistused. Üldistusaste ja karakterisus. Töö terviklikkus. Ruumi kujutamine. Joonperspektiiv. Õhuperspektiiv.

IV õppeaasta

Lihtsamad graafikatehnikad. Linoollõige. Varem õpitud joonistamisalaste teadmiste rakendamine ja edasiarendamine. Portree ja figuuri joonistamine. Fooni ja figuuri koosmõju. Poolfiguur. Käte joonistamine. Täisfiguur lihtsamas ja keerulisemas poosis. Rakurss. Figuraalne kompositsioon interjööris. Iseseisev joonistusala ülesande püstitus ja lahenduste leidmine. Linnavaated. Teemaatilised kompositsioonid.

2. Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb materjale, teab nende erinevusi ja oskab valida ja kasutada joonistamisvahendeid ja tehnikaid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 2) omab praktilisi kogemusi erinevate joonistustehnikate ja töövõtete kasutamisel tunneb varjutusvõtteid, teab ja oskab neid kasutada pildi sügavuse edasiandmisel;
- 3) mõistab joonte ja pindade emotsionaalset psühholoogilist mõju;
- 4) omab kogemust natüürmordi, maastiku ja inimfiguuri joonistamisel,
- 5) oskab vaadelda ja kirjeldada kujutatut, analüüsib nähtut ja oskab näha seoseid.
- 6) omab teadmisi portree, figuuri ja abstraktse joonistuse ülesehitusest;
- 8) oskab valida motiivi ja on võimeline üldistama

II KOMPOSITSIOON

Kompositsioon õppeainena on tihedas seoses kõikide teiste kunsti õppeainetega. Olulisel kohal on ideede loov arendamine ja kavandamine.

1. Õppesisu ja seda toetavad teemad

I õppeaasta

Kompositsiooni algvormid. Punkt, joon ja kontuur. Kujund ja taust. Erinevad loomingulised võimalused. Joonte ja pindade kombineerimine. Geomeetriline kompositsioon. Joon ja siluett. Rütm ja dünaamika. Pindade hele-tumedusastmed ja nende kombineerimine. Pindade proportsioonid. Pinnaline struktuur ja ruumiline struktuur. Dominantne ja mittedominantne pind. Kujund ja faktuur. Pinnafaktuur ja tekstuur. Faktuurikontrastid. Abstraktne kompositsioon.

II õppeaasta

Ruumi kujutamine. Esiplaan ja taust. Motiivi valik. Mitmeplaaniline figuraalne kompositsioon. Teema ja kujutamisiivi sidumine. Figuurigruppide paigutus. Kuldlõige. Proportsioon ja mõõtkava. Pildiruum. Staatilisus ja liikumine. Tasakaal. Värvusõpetus ja kompositsioon.

III õppeaasta

Ideede väljendus erinevates žanrites ja tehnikates, arendades kompositsioonitaju, mis aitab tasakaalustada ja siduda kunstiteose osi üheks tervikuks. Visuaalne kommunikatsioon. Keskkond ja ajastu. Kultuur ja sümbolid. Seoste tajumine. Kompositsiooni analüüs. Kompositsiooni kese ehk fookus. Sümmeetria - asümmeetria. Tasakaal. Dünaamika ja staatika. Avatus – suletus. Valgus ja vari. Kontrast. Rütm. Terviklikkus.

IV õppeaasta

Üldistus ja karakteriseerimine. Ideekavandi läbitöötamine. Kompositsioonid vabalt valitud teemal. Proportsioon ja mõõt. Tasakaal. Sümmeetriline ja ebasümmeetriline tasakaal. Kuldlõige. Kompositsiooni seos teiste kunstiliikidega- teater, muusika, video. Tegevuskunst ja *performance*.

2. Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on võimeline looma fantaasiakompositsioone, kasutades kompositsioonelemente;
- 2) oskab luua abstraktseid kompositsioone, kasutades erinevaid võtteid kompositsiooni

pingestamiseks ja tasakaalustamiseks;

- 3) oskab rakendada õpitud tehnilisi võtteid, oskab valida ja kasutada töövahendeid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 4) oskab vaadelda ja kirjeldada kujutatut, mõistab ja analüüsib ning oskab näha seoseid;
- 5) omab teadmisi figuraalse kompositsiooni ülesehitusest, oskab luua figuraalset kompositsiooni;
- 6) pöörab tähelepanu töö terviklikkusele ja koloriidile;
- 7) oskab kujutatut mõtestada, mõistab kujundikeelt, suudab ennast kunstilise kujundi abil väljendada.

III KUNSTILUGU

Kunstilugu on kõikide õpitavate ainete vaheliseks siduvaks aineks, kus tekitatakse huvi kunstikultuuri väärtuste vastu.

1. Õppesisu ja seda toetavad teemad

I õppeaasta

Vestlused Eesti ja rahvusvahelisest kunstist. Näituste külastamine ja analüüs.

II õppeaasta

Ürgaja kunst, antiikaja kunst (Egeuse, Vanakreeka, Etruski ja Vana-Rooma), Bütsantsi ja vanavene kunst, varakristlik kunst. Näituste külastamine ja analüüs.

III õppeaasta

Keskaegne kunst: romaani ja gooti kunst Lääne-Euroopas ja Eestis, renessanss Itaalias, barokk, rokokoo. Näituste külastamine ja analüüs.

IV õppeaasta

Klassitsism, romantism, realism, impressionism ja postimpressionism, Eesti rahvusliku kunsti süünd moodsa kunsti voolud 20. sajandil. Modernism, postmodernism. Kunst 21. sajandil.

2. Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb kunstiajaloo olulisemaid teoseid ja autoreid;
- 2) suudab määratleda visuaalse kunstikultuuri arenguloo perioode;
- 3) oskab vaadata ja hinnata kunstiteoseid, tajuda nende tähendusi ja ajaloolist konteksti;
- 4) tunneb huvi kunstikultuuri väärtuste säilitamise ja kaitsmise vastu

IV MAALIMINE

1. Õppesisu ja seda toetavad teemad:

I õppeaasta

Tutvumine materjalide ja töövahenditega. Värvitüübid ja nende kasutamine maalimisel. Maalimistehnikad ja töövõtted. Kattevärvid. Akvarell. Pastell. Värvisegamise ja pinna katmisharjutused. Värvitoonide segamine. Segatehnikad, tehnikate kombineerimine, kollaaž, assamblaaž. Realistlik kujutamine ja maalimine natuuri järgi. Vormi kujutamine värvi abil. Natüürmort lihtsatest esemetest. Monokroomsus, soojad ja külmad toonid, vastandvärvid, kontrastid. Esemete ja keskkonna kujutamine. Eneseväljendus värvi abil.

II õppeaasta

Maalimistehnikad ja töövõtted. Kattevärvid- guašš, akrüül. Erinevad käsitlused pindade katmisel. Akvarellitehnika. Pastellmaal. Segatehnika ja kollaaž. Maali kompositsioonilise ülesehituse alused. Pildi pinna organiseerimine. Esiplaan ja tagaplaan. Kujund ja taust. Koloriit. Visuaalse kujundi loomine.

Ruumi kujutamine. Joonperspektiiv. Õhuperspektiiv. Värv ja ruum. Natüürmort keerukamate esemetest. Portree maalimine, figuuri maalimine. Vabaõhumaal.

III õppeaasta

Akrüülvärvide kasutamine. Tehnikate kombineerimine. Reljeefvärvide kasutamine. Kollaaž ja assamblaaž. Realistlik kujutamiskiis. Erineva raskusastmega natüürmortide maalimine. Valguse, ruumi ja vormi kujutamine. Maalilise terviku saavutamine, koloriidi loomine. Maastiku maalimine. Pildisügavuse ja mitmeplaanilisuse saavutamine. Emotsionaalsed isikupärased lahendused. Figuuri maalimine. Üldistusaste ja karakterisus. Heletumeduse ja soojade-külmade toonide abil modelleerimine. Töö terviklikkus.

IV õppeaasta

Varem õpitud maalialaste teadmiste rakendamine ja edasiarendamine.

Portree ja figuuri maalimine. Fooni ja figuuri koosmõju. Poolfiguur. Käte maalimine. Täisfiguur lihtsamal ja keerulisemas poosis. Rakurss. Figuraalne kompositsioon interjööris.

Iseseisev maalialase ülesande püstitus ja lahenduste leidmine. Maastikumaal. Linnavaated. Sümbolistlikud, ekspressiivsed ja dekoratiivsed lahendused. Teemaatilised kompositsioonid.

2. Õpitulemused

Õpilane:

- 1) tunneb maalitehnilisi materjale, teab nende erinevusi, oskab valida ja kasutada maalimisvahendeid ja tehnikaid vastavalt oma ideele ja kujutatava profiilile;
- 2) tunneb värvusõpetust; analüüsib maaliprobleeme;
- 3) mõistab värvide emotsionaalset psühholoogilist mõju, terviklikkust ja koloriiti;
- 4) omab kogemust natüürmordi, maastiku ja inimfiguuri maalimisel;
- 5) omab teadmisi portreemaali, figuraalse maali ja abstraktse maali ülesehitusest;
- 6) oskab valida motiivi, üldistada;
- 7) mõistab kujundikeelt, oskab kujutatut mõtestada;
- 8) omab praktilisi kogemusi erinevate maalitehnikate ja töövõtete kasutamisel ja sobitamisel segatehnikates;

V VORMIÕPETUS

1. Õppesisu ja seda toetavad teemad:

I õppeaasta

Olulisel kohal on õpilase manuaalsete oskuste, silmamõõdu, vormi- ja ruumitunnetuse arendamine. Omandatakse mahulise kompositsiooni põhimõisted ja – tehnikad ning arendatakse konstrueerivat mõtlemist. Toetatakse ja suunatakse õpilase loovust ning aidatakse sellel leida kolmemõõtmelist väljundit. Savi, erinevad materjalid. Keraamika. Reljeef. Pisiplastika. Tööd temaatiliste kompositsioonidega.

II õppeaasta

Objekti siluett, mass, maht ja sisemised struktuurid. Savi, kips, erinevad materjalid. Lihtsamad kolmemõõtmelised objektid. Tööd temaatiliste kompositsioonidega. Struktuurid ja vormid.

III õppeaasta

Objekti modelleerimine. Mass, maht, vorm. Valgus. Tööd temaatiliste kompositsioonidega. Figuur, karkass.

IV õppeaasta

Objekt ja ruum. Installatsioon. Tööd temaatiliste kompositsioonidega ja mahulise disainiga.

2.Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) oskab ideid väljendada ruumi, vormi ja mahu kaudu;
- 2) tunneb tehnikaid, oskab näha, analüüsida ja kasutada erinevaid materjale;
- 3) tunneb figuuri ülesehituspriinitsiipe ja oskab figuure temaatilises kompositsioonis usutavalt ja väljendusrikkalt kujutada, tuues esile karaktersuse ja isikupära;
- 4) tunneb ruumi ja suudab tunnetada keskkonna parameetreid.